

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-07-28 Nr. (32.1-24)STAP- 595

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 25 d. nutarimo Nr. 472 „Dėl Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodikos ir Bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficiento patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas, siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas, įsigaliojusias 2020 m. liepos 1 d. Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 12 dalimi, kuria pakeista tinkamo būsto sąvoka, išsinuomojus fiziniams ar juridiniams asmenims (išskyrus savivaldybes) priklausančių būstą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija mokama, kai vienam asmeniui ar šeimos nariui tenkantis naudingasis plotas yra ne mažesnis kaip 10 kvadratinų metrų ir ne didesnis kaip 14 kvadratinų metrų (vietoje 8) (išskyrus Įstatyme nustatytas išimtis). Įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavesta nustatyti minimalų bazinį būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį. Vadovaujantis Įstatymo 18 straipsnio 2 dalimi, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžiui apskaičiuoti naudojamas Vyriausybės patvirtintas bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos (toliau – kompensacija) dydžio perskaičiavimo koeficientas (toliau – perskaičiavimo koeficientas) turi būti nustatomas ne tik pagal vidutines būsto nuomos rinkos kainas ir valstybės biudžeto galimybes, bet ir pagal šeimos narių skaičių. Be to, Vyriausybė, tvirtindama perskaičiavimo koeficientą, turi užtikrinti, kad kompensacijos dydis būtų ne mažesnis kaip 50 procentų rinkos vidutinio nuomos mokesčio, apskaičiuoto asmeniui pagal tinkamo būsto naudingojo ploto normatyvą (Įstatymo 18 straipsnio 3 dalis).

Pažymėtina, kad Įstatymo pakeitimams įgyvendinti ir kompensacijoms mokėti pagal Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 16 d. pasitarime (pasitarimo protokolai Nr. 14) ir kurio naujai redakcijai pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. pasitarime (pasitarimo protokolai Nr. 30, 6 klausimas) (toliau – priemonių planas), 2 tikslu „Padėti išsaugoti darbo vietas ir gyventojų pajamas“ 3 priemonę „Padėti užtikrinti gyventojų pajamas COVID-19 epidemijos metu ir jai pasibaigus“ (kuri apima 3.6 priemonę „Sutrupinti socialinio būsto laukimo terminus ir nustatyti minimalų būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos bazinį dydį“) numatyta skirti 604,27 mln. eurų. Socialinės apsaugos ir darbo

ministerijos 2020 m. strateginiame veiklos plane kompensacijoms mokėti numatyta skirti 1,77 mln. eurų (iš viso 2020 m. lėšų poreikis – 2,1 mln. eurų; finansavimas būtų užtikrinamas iš strateginiame veiklos plane numatytų lėšų ir priemonių plane numatytų lėšų, dalį jų (0,33 mln. eurų) skiriant kompensacijoms mokėti), o 2021 m. papildomai, be Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2020–2023 m. strateginiame veiklos plane 2021 m. numatytų 1,77 mln. eurų, reikės skirti 1,33 mln. eurų (iš viso 2021 m. – 3,1 mln. eurų) valstybės biudžeto lėšų. Atsižvelgiant į minėtą Įstatyme įtvirtintą teisinį reguliavimą, įvertinus valstybės biudžeto galimybes ir vidutinės būsto nuomos rinkos kainas, Nutarimo projektu siūloma pakeisti perskaičiavimo koeficientą, t. y. pagal šeimos narių skaičių nustatyti keturių dydžių perskaičiavimo koeficientus (vietoj vieno perskaičiavimo koeficiento, lygaus 1,6). Jei kompensacija mokama vienam asmeniui (be šeimos), siūloma nustatyti perskaičiavimo koeficientą 2. Taikant šio dydžio koeficientą, minimali kompensacija (už 8 kv. metrus naudingojo ploto) asmeniui (be šeimos) padidėtų vidutiniškai 2,2 karto. Tokiu būdu būtų įgyvendintas Įstatymo pakeitimo tikslas – efektyvinti šią priemonę, ypač vieno asmens (asmens be šeimos) atveju. Kompensacijai mokėti dviejų asmenų šeimai siūloma taikyti perskaičiavimo koeficientą 1,4. Trijų asmenų šeimai siūloma nustatyti perskaičiavimo koeficientą 1,2, o keturių ir daugiau asmenų šeimai – 1,1. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymu nustatytas nuomojamo būsto naudingasis plotas, už kurį bus mokama kompensacija, padidės (nuo 8 kv. metrų iki 14 kv. metrų), nustačius Nutarimo projektu siūlomus perskaičiavimo koeficientus, bendras kompensacijos dydis šeimoms padidės (neviršijant faktinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydžio).

Remiantis statistiniais (portalo aruodas.lt) duomenimis, vidutinė kvadratinio metro nuomos kaina Lietuvoje yra 9 eurai už 1 kv. metrą per mėn. (68 proc. visų skelbimų yra dėl nuomos Vilniaus m. savivaldybėje). Vilniuje būsto nuomos kaina yra 9,2 euro už 1 kv. metrą per mėn., Kaune – 7,5, Klaipėdoje – 6,1, Šiauliuose – 5, Panevėžyje – 5,1 euro už 1 kv. metrą per mėn.¹ Nutarimo projektu siūloma patvirtinti minimalų bazinį būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį $N_{b \text{ min.}}$ – 2,32 euro už 1 kv. metrą būsto naudingojo ploto per mėnesį. Šis dydis pasirinktas, įvertinus duomenis apie mažiausias rinkos vidutinės kvadratinio metro nuomos kainas savivaldybėse (pvz., Akmenės r. sav.). Taigi bazinis kompensacijos dydis padidėtų 52 savivaldybėse, o bendras kompensacijos dydis nebūtų mažesnis nei minėtas Įstatyme nustatytas apribojimas.

Nutarimo projektu taip pat siūloma patikslinti Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodiką, siekiant suderinti Įstatymo ir metodikos formuluotes.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir Lietuvos savivaldybių asociacijai. Nutarimo projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos, Finansų ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktas pastabas. Dėl Finansų ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pateikta derinimo pažyma.

Nutarimo projektas svarstytas 2020 m. liepos 28 d. Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Piniginės paramos ir būsto skyriaus (vedėja – Svetlana Kulpina, tel. 8 706 64 264, el. p. svetlana.kulpina@socmin.lt)

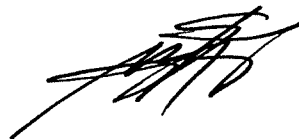
¹ Mokslo studija „Gyventojų galimybės apsirūpinti būstu ir priemonės būsto prieinamumui didinti“ (Lietuvos energetikos institutas, p. 82), prieiga internete: https://socmin.lrv.lt/uploads/socmin/documents/files/veiklos-sritys/GABu_Studija_20190130.pdf.

patarėja Alena Daujotienė (tel. 8 706 68 216, el. p. alena.daujotiene@socmin.lt) ir vyriausioji specialistė Asta Misiukienė (tel. 8 706 68 227, el. p. asta.misiukiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.

Finansų ministras, pavaduojantis
socialinės apsaugos ir darbo ministrą

Vilius Šapoka

Asta Misiukienė, tel. 8 706 68 227, el. p. asta.misiukiene@socmin.lt
Alena Daujotienė, tel. 8 706 68 216, el. p. alena.daujotiene@socmin.lt